

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.374/2009/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Csók és Társa Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Csók Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** (1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe az alperes oldalán a dr. Ollé György ügyvéd által képviselt beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2009. június 3. napján kelt 26.K.32.393/2008/10. számú ítélete ellen a felperes 11. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes D.160/13-I/2008 számú határozatát részben megváltoztatja, a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja, a Kbt. 81. § (3) és (4) bekezdése sérelmének megállapítását mellőzi és a pénzbírság mértékét 250.000 (kettőszázötvenezer) forintra mérsékeli, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A peres felek és az alperesi beavatkozó a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A fellebbezési illetékből 12.000 (tizenkettőezer) forint részilletéket az állam visel, míg 12.000 (tizenkettőezer) forint részilletéket a felperes köteles viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes pályázaton elnyert Európai Unió támogatásból kívánta megvalósítani iskolai és irodabútor beszerzési igényét, ezért a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) negyedik része szerinti egyszerű, tárgyalás nélküli közbeszerzési eljárás kezdeményezett. Ajánlattételi felhívását 2008. március 7-én az ... Kft., a ... Kft. és az alperesi beavatkozó részére küldte meg. Beszerzési igényét két részre bontotta, a részajánlattételt megengedte, a hiánypótlásra lehetőséget biztosított. Ajánlattételi felhívásának 6. számú mellékletét képezte a műszaki leírás, amelyben előírta, hogy az iskolai bútoroknak meg kell felelniük az MSZ ENV 1729-1 uniós szabványnak. Az ajánlattevőknek minden egyes termékről részletes leírást, továbbá fényképet vagy rajzot kellett mellékelni. A műszaki leírás I. rész 2. pontjában jelölte meg a kétszemélyes tanulói asztallal szemben támasztott követelményeket, így a fémvázas kivitel, a szürke színt, az asztallap alatti táskatartót, tapadásvédőt, a 6. korcsoportnak megfelelő strapabíróságot. Példaként továbbá a ... típusú tanulóasztalt, vagy azzal egyenértékű bármely más típusú terméket jelölte meg. Az alperesi beavatkozó 2008. március 14-én kelt levelében az ajánlatával kapcsolatban (hangsúlyozottan attól különválasztva) egyebek mellett jelezte, hogy az ajánlattételi felhívásban megjelölt szabvány 2007. januárjáig volt érvényben, azt hatályon kívül helyezte az MSZ EN 1729-1. európai szabvány, de egyik sem teszi elvileg lehetővé használható méretben füzettartó kosár alkalmazását a lábtér védelme miatt. A műszaki leírásban nem volt előírás a füzettartó kosár, ezért amennyiben arra a felperesnek mégis szüksége lenne, megadta az arra vonatkozó felárakat.

Az ajánlattételi határidőre két ajánlat érkezett, az I. részre az ... Kft. és az alperesi beavatkozó, a II. részre egyedül az ... Kft. tett ajánlatot. Az ... Kft. az I. rész 2. pontjára ajánlatában szerepeltette a füzettartó kosarat, az alperesi beavatkozó nem.

Az ajánlatkérő hiánypótlás keretében felhívta az ... Kft.-t, hogy a bankinformációt az előírt tartalommal bocsássa rendelkezésre, és a II. rész 15-18. tételeihez csatoljon rajzot vagy fényképet.

A 2008. április 1. napján a döntésről készített összegzésben mindkét rész tekintetében érvényes ajánlattevőként az ... Kft.-t nevezte meg, míg az alperesi beavatkozó ajánlatát érvénytelenné nyilvánította abból az okból, hogy az az I. rész 2. pontjában nem felelt meg a műszaki leírásban írt követelményeknek, miután a ... típusú tanulóasztal alapfelszereltségéhez tartozik a füzettartó kosár, és az alperesi beavatkozó által ajánlott ... fantázianevű tanulóasztalhoz a megajánlott áron nem tartozott füzettartó kosár.

A nyertes ajánlattevővel a szerződést 2008. április 3-án megkötötte.

Az alperesi beavatkozó 2008. április 3-án előterjesztett jogorvoslati kérelmében a felperes közbeszerzési eljárás során tanúsított magatartását több okból kifogásolva a nyertes ajánlatának érvénytelenségét az okból állította, hogy a nyertes nem csatolta a termékről készített fényképeket, annak csak utólag, a felperes által a Kbt.

83. § (4) bekezdésébe ütköző módon engedélyezett hiánypótlás keretében tett eleget. Megjegyezte, hogy az ajánlat egyéb műszaki paramétereit tekintve sem felelt meg a kiírásnak. További jogsértésként jelölte meg saját ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását olyan ok miatt, amely nem volt része az ajánlati felhívásnak. Állította, hogy a füzetartó kosár a ... cég saját katalógusa szerint sem tartozik alapfelszereltségként az asztalhoz, az egyedi kívánságra rendelhető meg, és azért sem adhatott az ... tanulóasztalra kosaras kivitelen ajánlatot, mert az így nem felelt volna meg a műszaki leírásban szereplő szabványnak. Az alperes felhívására 2008. április 24-én pontosította jogorvoslati kérelmét, ebben a kiegészítő tájékoztatás elmulasztásával kapcsolatban további jogsértésként a Kbt. 56. § (2) bekezdésének sérelmét jelölte meg. Kijelentette, hogy a műszaki dokumentáció ellenmondásosságával kapcsolatban nem kezdeményezett jogorvoslati eljárást, a jogorvoslati kérelem erre vonatkozó része csak a történeti tényállást teljes bemutatását szolgálta. Annak igazolására, hogy ajánlatát a felperes jogszerűtlenül nyilvánította érvénytelenné, műszaki szakértői véleményt csatolt, amely alapján egyrészt leszögezte, hogy az ajánlati dokumentáció sehol nem írta elő az I. rész 2. pontjában, hogy az asztalokat füzetartó kosárral kellene megajánlani, másrészt azt, hogy a ... típusú tanulóasztal kosaras kivitelen nem felel meg a hivatkozott szabványnak.

A 2008. május 6-án megtartott jogorvoslati tárgyaláson az I. rész 2. pontja vonatkozásában hivatkozott első alkalommal a nyertes ajánlat érvénytelenségére az okból, hogy az nem felelt meg a szabvány előírásainak.

Az alperes D.160/13-I/2008. számú határozatában a jogorvoslati kérelemnek részben helyt adott, és megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 300. § (6) bekezdése alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdését és a 88. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a Kbt. 81. § (3) bekezdését és a 81. § (4) bekezdését. Ezt meghaladóan a jogorvoslati kérelmet részben elutasította, míg a felperest 500.000 forint pénzbírság megfizetésére kötelezte.

Megállapította, hogy az alperesi beavatkozó a nyertes ajánlat érvénytelenségét állító jogorvoslati kérelme határidőben érkezett, mivel eredeti kérelmében már vitatta a nyertes ajánlat érvényességét, erre a hiánypótlási felhívásra adott nyilatkozatában is utalt, arra vonatkozóan 2008. április 7-én szakvéleményt csatolt, indokait pedig a május 6-i tárgyaláson részletezte. Érdemben döntését azzal indokolta, hogy a felperes az I. rész 2. pontjában kétséget kizáróan a tanuló asztalok alapfelszereltségeként a füzetartó kosarat nem írta elő, ezért annak hiányára nem alapíthatta az alperesi beavatkozó ajánlatának érvénytelenségéről hozott döntését. A szakvélemény alapján tényként rögzítette, hogy a nyertes ajánlatban bemutatott tanulóasztalok nem feleltek meg az MSZ ENV 1729-I. szabványban az asztallap és a padlószint között megkövetelt távolságnak. Kifejtette, hogy a felperesnek - mivel a dokumentációban előírta - akkor is vizsgálnia kellett volna a szabványnak való megfelelést, ha azt már hatályon kívül helyezték. Ezt nem tette meg, a nyertes ajánlat érvénytelenségét elmulasztotta megállapítani. A jogsértés súlya miatt indokoltnak tartotta bírság kiszabását, annak szempontjait megindokolta.

Az alperes határozatának felülvizsgálata, elsődlegesen annak megváltoztatása a jogorvoslati kérelem teljes elutasítása, a bírság megfizetésére kötelező rendelkezés mellőzése, másodlagosan a határozat megváltoztatása, a bírság mellőzése, harmadlagosan a bírság mértékének csökkentése, valamint az igazgatási szolgáltatási díj összegének a felperes és a beavatkozó közötti megosztása iránt előterjesztett felperesi keresetet az elsőfokú bíróság elutasította, az alperes és az alperesi beavatkozó javára a felperest perköltség megfizetésére kötelezte.

A nyertes ajánlat érvénytelenségére vonatkozó jogorvoslati kérelmet az alperessel egyező módon és indokokkal határidőben érkezettnek tekintette azzal a kiegészítéssel, hogy az eredeti jogorvoslati kérelemnek azon kitétele, amely szerint a nyertes ajánlattevő ajánlata egyéb műszaki paramétereket tekintve sem felelt meg a kiírásnak, azt jelentette, hogy az alperesi beavatkozó már ekkor vitatta a nyertes ajánlat műszaki követelménynek való megfelelését. A 2008. május 6-i tárgyaláson nem új jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, hanem további érvekkel egészítette ki azt.

Indokai szerint az alperes helytálló döntést hozott, mind az alperesi beavatkozó ajánlatának jogszerűtlen érvénytelenné nyilvánításáról, mind a nyertes érvénytelen ajánlatának érvényessé nyilvánításáról. A műszaki leírásban a tanulóasztalokkal szemben támasztott követelmények nem voltak egyértelműek, nem volt megállapítható, hogy a felperes alapfelszereltségként fűzettartó kosarat is kívánt-e. Gyártói katalógusra, illetve gyártói nyilatkozatra nem hivatkozott, ezért jogszerűen nem alapíthatta volna a fűzettartó kosár, mint alapfelszerelés hiányára az alperesi beavatkozó ajánlatának érvénytelenségét.

Osztotta az alperes álláspontját a nyertes ajánlat érvénytelenségét illetően is. A felperes a dokumentációban előírta, hogy a termékeknek meg kell felelniük adott szabványnak. Az ajánlatokat saját nyilatkozata szerint a szabványnak való megfelelés szempontjából nem ellenőrizte. Mulasztása nem menthető ki azzal, hogy a szabvány időközi változása szükségtelenné tette a vizsgálatot, ezért a Kbt. 81. § (1) bekezdésének sérelme megvalósult. Kifejtette, hogy a jogorvoslati eljárásban csatolt gyártói nyilatkozattal szemben az alperes jogszerűen vette figyelembe a szakvéleményt, melyben foglaltakat a felperes nem tudta cáfolni. Az elkövetett jogsértésekkel arányban állónak tartotta a kiszabott bírságot, annak mellőzésére vagy mérséklésére nem látott lehetőséget. Az igazgatási szolgáltatási díj megosztása kapcsán azzal érvelt, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezései nem alkalmazhatók, mert az igazgatási szolgáltatási díj viseléséről a Kbt. rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, az ítélet megváltoztatása és kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala iránt. Keresetében foglalt érvei változatlan fenntartásával kiemelte, hogy a nyertes ajánlatának érvénytelenségére az MSZ ENV 1729-1 szabványnak való meg nem felelés okán az alperesi beavatkozó első alkalommal a jogorvoslati tárgyaláson hivatkozott, ezért kérelme elkészt. Egyebekben azzal érvelt, hogy a nyertes által kínált termék a gyártó katalógusa szerint a szabványnak megfelelt, ez alapján a felperes jóhiszeműen bízhatott abban, hogy a kínált termék a szabványnak megfelel, bár egy már visszavont, nem hatályos normának való megfelelés nem is volt vizsgálható.

Jogszerűen nyilvánította az alperesi beavatkozó ajánlatát érvénytelennek, mert az általa megajánlott füzet tartókosár nélküli termék nem volt egyenértékű a ... típusú tanulóasztallal.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és költséget kért. Azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja szerinti érvénytelenségi okot, részletes jogi indokát adta a bíróságot megállapító döntés megalapozottságának és jogszerűségének, ezért ítélete érdemben helyes és megalapozott.

Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és költséget kért. Az elsőfokú bíróság minden tekintetben helyt álló döntést hozott, amelyet kellő részletességgel, érthető és egyértelmű indokolással látott el.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a nyertes ajánlatának érvénytelensége vonatkozásában a jogorvoslati kérelem, a hiánypótlásra adott válasz és a jogorvoslati tárgyaláson tett alperesi beavatkozó nyilatkozat alapján kiegészítette. Az így kiegészített tényállás ismeretében az alperestől és az elsőfokú bíróságtól is eltérő álláspontra helyezkedett a nyertes ajánlatának érvénytelenségét állító jogorvoslati kérelem határidőben történt benyújtását illetően.

A Kbt. 323. § (2) bekezdése rendelkezik a jogorvoslati eljárás megindításának határidejéről. E szerint a kérelem a jogsértés megtörténtétől számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig az eredményhirdetéstől számított nyolc napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet. E határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

A Kbt. 324. § (1) bekezdése a)-g) pontok alatt sorolja fel a jogorvoslati kérelem tartalmi kellékeit. Egyebek mellett meg kell jelölni a jogsértő esemény megtörténtének és a kérelmező arról való tudomásszerzésének időpontját, és a megsértett jogszabályi rendelkezéseket. Ezen előírások ismeretében vizsgálta meg a másodfokú bíróság az alperesi beavatkozó jogorvoslati kérelmét. A jogorvoslati kérelem szerint a nyertes ajánlatának érvénytelenségére az okból hivatkozott, mert nem csatolta a beszerzés tárgyát képező bútorok fényképeit, ami a kérelmező nézete szerint egyenlő azzal, hogy az ajánlattevő nem határozta meg ajánlatának tárgyát. Jogsértésként ez okból a Kbt. 83. § (2) bekezdésének a sérelmére hivatkozott, amely a felperes részéről a jogsértő módon végrehajtott hiánypótlást jelentette. Kizárólag saját ajánlata vonatkozásában jelölte meg a Kbt. 88. § (1) bekezdését. A megjegyzésként rögzített az a hivatkozás, hogy a nyertes ajánlata egyéb műszaki paramétereket tekintve sem felelt meg a kiírásnak nem teljesíti a jogorvoslati kérelemmel szemben támasztott törvényi követelményeket. Abból sem a jogsértő esemény, sem a megsértett törvényi előírás nem volt megállapítható. Az

alperes hiánypótló felhívására adott válasza sem tekinthető erre nézve kiegészítésnek, a becsatolt szakvélemény nem a nyertes ajánlatának érvénytelenségével, hanem az alperesi beavatkozó ajánlatának jogtalan érvénytelenné nyilvánításával összefüggésben keletkezett, azt az igazságügyi szakértőhöz címzett levél tartalma is igazolta. Ehhez képest a jogorvoslati tárgyaláson nyilatkozott először kérdésre az alperesi beavatkozó arról, hogy a nyertes ajánlata a tanulóasztal megajánlása miatt azért érvénytelen, mert az nem felelt meg a szabványnak. Ilyen körülmények között tévesen jutott az alperes és az elsőfokú bíróság is arra a következtetésre, hogy a nyertes ajánlatának érvénytelenségét állító jogorvoslati kérelem határidőben érkezett. Helytállóan hivatkozott ezért a felperes arra, hogy az elkésett jogorvoslati kérelem érdemben nem lett volna vizsgálható.

Az alperesi beavatkozó ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását az alperes és az elsőfokú bíróság is helytállóan ítélte meg, a kifejtett indokokkal a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett. A műszaki leírásban a felperes a követelményeket részletezte ugyan, de azt nem írta le, hogy füzettartó kosaras kivitelezésű asztalokat kíván beszerezni, a ... típusú tanulóasztal példakénti megjelölése nem pótolta e kíváncsolom pontos előírásának a hiányát. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok okszerű mérlegelése eredményeként helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a műszaki adattartalom egyértelmű, kétséget nem hagyó előírása hiányában nem volt jogszerű lehetőség a beavatkozó ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására. A becsatolt katalógusok alapján nem volt igazolható az a felperesi előadás, hogy „mindenki tudta, hogy a füzettartó kosár az alapfelszereltséghez tartozik”, mert mind a német, mind a magyar nyelvű ... katalógus a különféle kiegészítők között ajánlotta - egyebek mellett - a fémkosaras lerakót, kíváncsolagra vállalva annak szállítását. Nem volt alkalmas az alapfelszereltség igazolására a jogorvoslati eljárásban becsatolt ... ismertető sem, - mert az egy egyedi kedvezményeket is tartalmazó, akciós ajánlatra vonatkozott, - és az alperesi beavatkozó ajánlatához csatolt katalógus sem. A katalógus termékismertető, az oktatási intézményekben használt bútor és taneszközök ismertetését szolgálta. Tanulói asztalokat a 13-20. oldalig kínált. Az a tény, hogy sok más termék mellett tartalmazta a felperes szándékai szerint beszerezni kívánt füzettartó kosaras kivitelű asztalt is, nem jelentette egyrészt a tanulói asztal alapfelszereltségéhez tartozást, másrészt nem mentesítette a felperest a beszerezni kívánt termék műszaki előírása hiányos meghatározásának következményei alól.

A felperes tévesen állította a fellebbezésében változatlanul, hogy az ajánlatokat már nem kellett egy hatályon kívül helyezett szabványnak megfeleltetni. A szabványra való hivatkozást a felperes a dokumentáció részévé tette, ahhoz kötve volt. Az ajánlatok elbírálása során a Kbt. 81. § (1) bekezdése értelmében meg kellett vizsgálnia, hogy az ajánlatok megfelelnek-e az ajánlati felhívásban és a dokumentációban (...) meghatározott feltételeknek, mert ennek hiányában megalapozottan nem dönthetett az ajánlatok érvényességéről.

A Kbt. 324. § (3) bekezdése értelmében a kérelemre indult eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, amelynek mértéke eltérő attól függően, hogy a Kbt. mely része szerinti eljárásról van szó. A Kbt. második része szerinti közösségi rezsimben lefolytatott eljárásban a díj összege 900.000 Ft, a 3. és 4. része szerinti nemzeti és egyszerű rezsimben lefolytatott eljárásban 150.000 Ft. Amennyiben a kérelem a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény (felhívás) jogellenességének megállapítására irányul, a díj egységesen 150.000 Ft. A díj fizetése alól mentesség nem adható.

A Kbt. 317. § rendelkezik arról, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására - ha e törvény másként nem rendelkezik - a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ket. 153. §-a határozza meg az eljárási költség fogalmát, a (2) bekezdése pedig felsorolja az eljárási költségeket, melynek 2. pontja eljárási költségnek minősíti az igazgatási szolgáltatási díjat. Az eljárási költség viseléséről a Ket. úgy rendelkezik, hogy ha az ügy érdemében hozott határozat a kérelemnek részben helyt ad, a hatóság az eljárási költség általa megállapított arányban való viselésére kötelezi a kérelmezőt, illetve az ellenérdekű felet.

Az igazgatási szolgáltatási díj viseléséről a Kbt. 341. § (6) bekezdése ettől eltérően akként rendelkezik, hogy a jogsértőt, jogsértés hiányában az alaptalan kérelmet előterjesztőt kell az igazgatási szolgáltatási díj fizetésére kötelezni. A Kbt. előírásából következik, hogy amikor az alperes a jogsértést megállapítja az eljárási költség viselését illetően mérlegelési joga nincs, jogsértés megállapítása esetén a teljes igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére a jogsértőt kötelezi, így az eljárási költség a jogorvoslati kérelem részbeni elutasítása esetén sem megosztható.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése, az alperes határozatát a Kbt. 348. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a nyertes ajánlat érvénytelenségét megállapító részében megváltoztatta, és az ahhoz kapcsolódóan megállapított jogsértéseket mellőzte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A pénzbírság összegét a jogsértések számának csökkenésére figyelemmel azzal arányban, a felére mérsékelte.

A pervesztesség-pernyertesség arányára figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 83. § (1) bekezdése értelmében rendelkezett a másodfokú bíróság - az elsőfokú eljárás költségviselésre vonatkozó rendelkezései érintetlenül hagyása mellett -, hogy mindegyik peres fél és a beavatkozó viseli saját másodfokú költségét.

A felperes a kereseti és a fellebbezési illetéket leróta, a fentiek szerint az alperes illetékmentessége folytán a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében rendelkezett az illeték viseléséről akként, hogy a felperes az általa lerótt illetékből az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján a rendelkező részben meghatározott összegű illetéket visszaigényelheti.

Budapest, 2009. november 25. napján

**Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bíró,
Dr. Szőke Mária s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő